

MAI VILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1
Strada Minorilor [v. Minorita-
u. 2]. Nyomdai telefonszám: 187
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félévre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldön
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej
Vasigabb betűvel . . . . 4 lej
Kéziratokat nem adunk vissza.

Takarékosságot

vette programjába több állam
kormány, a budgetjeik összeál-
lításánál. Ezeknek a példáját
akarja követni a Maniu kormány
is — az elhangzott nyilatkoza-
tok szerint — az 1931. évi költ-
ségvetés összeállításánál. A kor-
mány ezen elhatározásáért dicsé-
ret járna, ha a pénzügyminisz-
terium intézkedéseiből nem azt
látnók, hogy ezen takarékosági
programot nem az a szándék
hozta létre, hogy az adózók ter-
hein, az adók leszállításával,
könnyítsenek, hanem valami egé-
szen más.

Az egész világon dúló gazdasá-
gi krízis következtében erősen le-
romlott a polgárság jövedelme és
vele párhuzamosan a fizetőképes-
sége is. A polgárság kisebb jöve-
delme az állam számára kisebb
adóbevételt jelent még akkor is,
ha az adókievítő bizottságok olyan
értelmű utasítást kapnak, hogy az
adókievitésnél legalább az előző
évi eredményt produkálniuk kell.

Az ezévi adóbehajtásoknál már
tapasztalható volt ennek az adó-
politikának a csődje és a kor-
mány is látja, hogy az 1931. évi
adó aligha hajtható be azoktól az
adófizetőktől, akiknek már 1930-
ban mindenét elvitték adóba.

A költségvetés elkészítésére ki-
küldött bizottság előtt is ismere-
tes, hogy a tényleges adóbevételek
milyen mérvű csökkenésére
lehet számítani a következő év-
ben. Miután az adók taxális eme-
lése, vagy újabb adónemek beve-
zetése teljes gazdasági összerop-
panást idézne elő, az elmaradt
adóbevételek ilyen értelmű pótlá-
sára még gondolni sem lehet. Nem
maradt tehát más hátra, mint al-
kalmazni azt az ismert közmon-
dást, hogy „addig nyújtózkodjál,
amедdig a takaród ér” és a kiadá-
sokat lecsökkenteni akkorára,
amennyit a lecsökkent bevételek
kitesznek. Körülbelül ez az elgon-
dolás a kormánynak is a bejelen-
tett takarékosági akciójával, amit
aztán csak vegyes érzelmekkel fo-
gadhat az adókkal tulterhelt pol-
gárság, mert ez a „takarékoság”
nem jelenti számára az adóterhek
könnyítését és a még szolvens
adózók részére az eddigi vegzatu-
rák enyhülését sem hozza meg.

Ha tehát a kormány a mai gaz-
dasági válságból kivezető utat
akar találni, úgy az általa bejelen-
tett takarékosági programnak
legalább is olyan mérvűnek kell
lennie, hogy az adók leszállítása
keresztül vihető legyen, anélkül,
hogy ez a költségvetés egyensu-
lyát veszélyeztetné. Egy ilyen bud-
get-programm még tehet valamit
a gazdasági krízis rombolásainak
enyhítésére. Különben az egész ta-
karékosági program csak arra
lesz jó, hogy valamivel csökkentse
az 1931. évi költségvetés előre lát-
ható deficitjét, de a mai adózási
és adóbehajtási rendszer mellett
azt megszüntetni nem tudja.
Csak az a takarékosági prog-

ramm vihető eredményesen ke-
resztül, amely az állam kiadásait
olyan mértékben csökkenti, hogy
az adók leszállítása is lehetővé

váljék. Az adók csökkentésének
programjával jött a Maniu kor-
mány és ehelyett adóemelését ho-
zott. Minthogy az adók emelését

„ideiglenes intézkedésnek” minő-
sítette, éppen itt az ideje hogy az
adókat — az eredeti program-
jának megfelelően — leszállítsa.

Izzó a hangulat Beszarábiában

(Bukarest.) A bukaresti lapok
nyíltan és leleplezetlenül foglalkoznak
a beszarábi helyzettel. Több újság-
író megintervjuolta Bogos beszarábi
minisztert, aki rendkívül lehangoltan
nyilatkozott az ottani állapotokról.

Besarábiában a helyzet — mondja
a miniszter — teljesen lesújtó. A szél-
sőséges áramlatok uralkodnak. A cu-

zisták akciójával szemben a
kommunisták mindjobban erő-
södnek.

A falusiak is elégedetlenek a jelen-
legi helyzettel.

A hivatalos körök hiába igye-
keznek megnyugtatni a népet

és hiába magyarázzák, hogy a súlyos

gazdasági helyzet oka a világkrízis,

mert a falusi lakosság meg-
marad saját véleménye mellett.

A beszarábi miniszter kijelentése
nagy idegességet keltett a kormányban
és akció indult meg abban az irány-
ban, hogy a beszarábi elégedetlenség
get népszerűségi akcióval levezessék.

Összezsugorodtak a Timişiana ellen felhozott vádak

**Mérő Rezső után Oprea Joan és Arzenovici Gyulát is
szabadon bocsájtották**

A Mai Világ részletesen beszámolt
arról a fordulatról, mely tegnapelőtt
a Banca Timisiana vád alá helyezett
igazgatóinak további fogvatartása
ügyében történt. Ugy jogász, mint tár-
sadalmi körökben nagy feltűnést kel-
tett a kolozsvári tábla azon újabb hatá-
rozata, mely szerint elrendelte Mérő
Rezsőnek és tegnap délben Oprea Já-
nosnak és Arzenovici Gyulának szabad-
lábrahelyezését.

A táblai vádtanács döntése most ki-
tűnő alkalmat ad ezen nagy port fel-
vert ügy előzményeinek rekriminálá-
sára és mélyen átvilágítja azt az at-
moszférát, amelyben ez a vád megszü-
letett, kiszélesedett és végül Kolozsvá-
ron guelottin alá került.

A Timisianának bukása okai egy ne-
vezőre hozhatók más középbankok bu-
kásával. A háboru utáni pénzpiac ál-
talanban véve eltért a békebeli szokvá-
nyoktól, meggondolatlan vállalkozá-
sokkal erején felül hitelezett és vett
hiteleket igénybe, melyek aztán a de-
konjunktura süppedő talaján sehogysem
tudtak megállni.

A Timisiana igazgatói — el kel is-
merni — egyrészt áldozatainak ennek a
gazdasági összeroppanásnak és ezért
egyénilag szálamomraméltók, másrészt
azonban valakiket felelőssé kell tenni
a betétesek vagyonaért.

De miért éppen Opreát, aki a Ti-
misiana ügyvezetésében már évek óta
nem vett részt, ki a bank igazgatóságát,
tudomásunk szerint, jóelőre figyelmez-
tette a várható eseményekre. Oprea
Joan, aki a temesvári Kereskedelmi
és Iparkamara elnöke, Temes megye
volt prefektusa, a román-magyar kul-
turközeledés lehangosabb propagálója
távol állt a bank legújabb gazdálkodá-
sától és ha ezekért valakit vagy vala-
kiket felelőssé kell tenni, akkor az
egész igazgatóságnak a vádlottak pad-
ján a helye.

A másik vádlott, Mérő Rezső, a Pal-
las Bank tehetséges igazgatója, három
évvél ezelőtt lépett ki a Timisiana kö-
telékéből, ahol mint jelentéktelen kis
hivatalnok működött, vád alá helyezé-
se temesvári hatóságok érthetetlen ügy-
buzgóságának volt a következménye és
most a kolozsvári vádtanács elégtételt
szerzett a meghurcolt bankigazgatók-

nak szabadlábra helyezésük elrende-
lésével.

A Timisiana ügye néhány hét mul-
va kerül főtárgyalásra, remélhető, hogy
az új vizsgálat megtalálja majd az
igazi bűnösök személyeit is és ezen a
tárgyaláson már nem Oprea Joan, Ar-
zenovici és Mérő Rezső ülnek a vád-
lottak padján.

Direktórium kezébe akarják adni a bécsi szocialisták a hatalmat

(Bécs.) A Wiener Allgemeine
Zeitung mai számát elkobozták
nyugtalanító hírek terjesztése
miatt, mert a lap reprodukálta az
Arbeiterzeitung egy cikkét, mely
szerint a Heimwehr-vezérek kor-

mányba lépésük feltételül kötöt-
ték ki, hogy a szociáldemokraták
választási győzelme esetében az
alkotmány megkerülésével direk-
tórium kezébe játsszák át a hatal-
mat.

Magyar paktum a magyarok ellen.

Bánffyhungyadon fényes győzelmet aratott a demokrata magyar néppárt

Tegnap zajlott le a bánffyhungyadi
községi választás, mely meglepő csa-
lódást okozott a Magyar Párt kalota-
szegi vezetőinek és az egyesült román
bloknak.

*A magyarpárti, nemzeti párti,
liberális, avarescanus kartell
lista az összes szavazatok 55 szá-
zalékát nyerte, míg a demok-
rata néppárti lista az összes
szavazatok 45 százalékát hódí-
totta el és ezzel 7 helyet ka-
pott a 16 tagú tanácsban.*

A hivatalos kartell lista relativ bu-
kását most élénken komentálják Ka-

lotaszegen, viszont Bánffyhungyad la-
kossága a demokratikus lista győzel-
métől a községi érdekek hathatósabb
védelmet reméli. A hivatalos listáról
többek között kibuktak dr. Tamasiu
Aurél és dr. Nozsa Vasile is.

Valószínű, hogy a dr. Kapdebó Szi-
lárd és dr. Koleszár Jenő vezetése alatt
álló demokrata néppártból fog kikerül-
ni az új primár is, szemben a magyar-
kormánypárti tanácsosok jelöltjével dr.
Moga Eugennel.

A demokrata magyar néppárt
bánffyhungyadi győzelme fényes példa-
ként áll az ország demokratikusan érző
magyar lakossága előtt.

Fekete Tivadar nyílt levele

Szalay Mátyás dr. sepsiszentgyörgyi plebánoshoz Nyíró József regénye ügyében

Kedves főtisztelendő Uram,
igen tisztelt plebános ur!

az Erdélyi Tudósító című hetilap utolsó számában volt alkalmam gyönyörködve épülni azon a dörgedelmes prédikációs kritikán, amit Ön Nyíró József „Isten Igájában” című regénye felett majdnem két teljes és sürrün szedett újságoldalon megereszteni nagyméltóztatott. Én, igen tisztelt Plebános Ur, azt is mondhatnám, hogy nagyszerűen mulattam az Ön cikkén, viszont kerülöm ebben a hitvédelmi íratban a litteráris szöfézés szapora zuhatagát. Hígyje el, Főtisztelendő Atyám, hogy boldognak érzem magam, egyrészt, mert olvashatom az Ön cikkét Nyíró Jósikáról, másrészt, mert olvastam a Nyíró Jósika regényét a kispapokról. Vagy, amint a biblia oly szépen mondja, addig jár a korsó a kutra, míg maga esik bele, illetve, aki másnak vermet ás, azt én temetni jöttem, nem dicsérni.

Nézze, Szalay dr. ur, az „Isten igájában” című regényt

nem lehet egyházi szempontból kritizálni. Ez olyan lenne, mint-ha én pornográf szempontból kritizálnám az ótestamentumot.

Önnek például nem tetszik, mondjuk, az a mondata Nyírónek, amelyben az első gyóntatás után a regény hőse „kimerülten lefekszik és hallgatja, hogy a

kutya úgy horkol, mint egy breváriumot végző vén kano-nok.

Ez, kérem, nagyon jó.

Aztán Önnek nem tetszik az, hogy a szerző a szemináriumot „papkaszárnyának” és „imádságraktárnak” nevezi.

Kérem, ez se rossz.

Aztán Önnek az se tetszik, hogy a főhős káplán korában olyan éhséget szenved, hogy ebéd helyett megesszi a cibórium egész tartalmát.

Mondhatom, hogy ez kitűnő!

Vagy Ön fennakad azon a csekélységen, hogy a főhős egy izben a zsebeit tapogatja, hogy felgyujtsa a papnevelődet, csak éppen azon mulik a dolog, hogy nincs nála gyufa.

Ez pompás. Legalább megmaradt a könyvtár, amely igazán európai értéke az illető papnevelőnek.

Önnek a főhős jelleme nem tetszik. (Egyházi szempontból.)

Nekem éppen az tetszik. (Irodalmi szempontból.)

Nem vagyunk egy véleményen, Szalay plebános ur.

Ott meg aztán éppen nem, amikor Ön, a kritikus, megállapítja, hogy a regény főhőse lapos, értéktelen egyén né zsgorodik a végén.

Először mindjárt meg kell jegyez-nem, hogy Nyírónek a regényében a végén semmisen zsgorodik és nem lapos. Aztán tiltakoznom kell, Nyíró oldala mellett, mondhatnám, mint Nyíró önként jelentkező oldalkanonoka,

hogy a kilépett pap családi élete, házassága és tűzhely-alapítása Önnek, Szalay ur, csak

„a fészekrakás kis munkája.”

Szóval, ha a pap kilép és családi életet él, törvényes gyerekei között, törvényes feleséggel, akkor ez csak egy kis fészekrakás és Ön szerint „óriási esztétikai zökkenő!”

Ez nem így van, kérem.

Szalay főtisztelendő ur is ebből a kis esztétika zökkenőből zökken ki erre az árnyékvilágra.

Ez kérem: fajfenntartás. Tessék el-hinni, ez komoly dolog.

Ha mindenképpen kötekedni akar-nék, Szalay dr. ur, akkor azt monda-nám, hogy kiki seperjen a saját háza körül, esztétikai zökkenők miatt.

Vagy azt mondanám, hogy én em-lékszem arra az esetre, amikor Ön for-mális sztrájkot szervezett a szeminá-rumban és ön is lázított. Vagy emlék-szem Önre, az alsópapság forradalmi vezérére. És emlékszem a Károlyi-féle paptanácsokra is.

Csak hogy Ön ezt nem merte megírni regényben. El is felejtette, ugy-e? ... Ellenben azt a regényt, amely ezt bát-ran megírja, Ön prédikációs kritiká-ban el szeretné intézni. Ön tudja, hogy miért.

Én is.

Nem sikerült.

A Nyíró új regénye kitűnő munka, minden ledorongolás csak használ és csak reklám!

Én jól mulattam az ön cikkén, ezt il-lik megköszönni! ...

Főtisztelendő Plebános Urat szíves tisztelettel üdvözlöm.

A gyerekeket, az udvarban, szintén.

Keresztényi szeretettel:
FEKETE TIVADAR,
esztétikai bökkendő.

gadtatja magát:

„Véget kell vetni annak a politiká-nak, amelyet Boila-politikának lehet jellemezni, amely a párt elnökének tu-domásával

külföldi és belföldi magánér-dekeket szolgál az állam kárára,
a kijárók és ügynökök javára, bele-értve néhány ügynöki irodát, magyar nyugdíjasokat és földbirtokosokat.
A rablás uralmának és a kor-rupt politikának
vége kell, hogy szakadjon.”

SHINHAZ

AZ EMBER TRAGÉDIAJA. Ünnepe-lyes diszeloadásban kerül színre szom-baton és vasárnap este 9 órakor Ma-dách Imre grandiózus szinjátéka. Az Ember tragédiája. A zseninek ez a cso-dás alkotása, amely a magyar szellem utjának tetőpontját jelenti, sörre hó-dítja meg az idegen szinpadokat is. Ebben az évben Bécs, Berlin, Bukarest és Prága nemzeti színházai vették mű-sorukra Madách művét. Nálunk a sze-zonnyitó diszeloadást Janovics Jenő dr. rendezi, új szcenirozásban, új felfo-gásban. A teljes együttes és a teljes zenekar minden erejét igénybe veszi a tragédia, amely nemcsak a legművé-szibb, de a leglátványosabb és legiz-galmasabb szinpadai produkció. Földé-nyi László az új drámai hős, Ádám szerepében lép a kolozsvári közönség elé. Évát Poór Lili fogja alakítani, ki-forrott biztos művészettel. Mindkét elő-adást rendes helyárrakkal bérletben tartják meg.

KOMAR JULISKA: Fruska. Hétfőn este a nagysikerű Fruska címszerepé-ben mutatkozik be a kolozsvári publi-kumnak Komár Juliska, a társulat fia-tal tagja.

CSUNYA LÁNY OLCsó HELY-ARAKKAL. Vasárnap délután félhá-romkor lesz a szezon első operette elő-adása. Színre kerül a „Csunya lány” Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Tompa Bélával, Ihász Aladárval, Lan-tos Bélával.

A FÁTYOL TÁNCOSNÓ ÉS VLADI-MIROW OROSZ TÁRSULATÁNAK FELLÉPTE. A Magyar Színház mozi-műsora ismét rendkívül gazdag. Veti-tésre kerül „A fátoly táncosnó” 8 fel-vonásos attrakció. A főszerepben Eve-lin Holt. Valamint fellépnek az összes előadások keretében a Vladimirov ve-zetése alatt álló orosz „Balalajka” cso-port, grandiózus új műsorral. Hely-árok 20 és 10 lei. Ez a pompás műsor még péntek, szombat és vasárnap ke-rül vetítésre a Magyar Színházban.

HETI MÚSOR:

Szombaton, október 4-én 9 órakor ün-nepi, megnyitó előadás. Az Ember tragédiája. (Új betanulással, új sze-reposztással, új rendezéssel, Földé-nyi László szerződött tag bemu-tatkozása. Poór Lili vendégfellépé-sével. Rendes helyárok. Napi bérlet 1. sz. A) Sorozatszám: 6.)

Felelős szerkesztő:
WOJTCZYK-KELEMEN GYULA

Quovadis Austriae?

Vaugoin kormányában Starhemberg-Rüdiger herceg lett a belügyminiszter. Súlyos, komoly mult áll mögötte — már tudni-illik az őseinek multja. — Mert ő maga, mindössze 30 éves lévén — legfeljebb a gyermekszobabeli multjára tekinthet vissza. De herceg és tömértelen a pénze. Ez a két körülmény feltétlenül al-kalmassá teszi őt arra, hogy miniszter legyen. Az osztrák Rotschil-dok és a nagytőke többi zsidó képviselői most már örvendezve dör-zsölhetik a kezüket:

— Sikerült! ... Ez aztán szépen sikerült. Nem hiába adtunk annyi pénzt a kampóskeresztes Heimwehrek céljaira.

És az osztrák szocialisták — akiknek pedig a bőrére megy a játék — hallgatnak. A tehetetlenség készlet-e őket a hallgatásra, vagy a viharelőtti csöndet jelképezi a hallgatásuk? A legközelebbi hetek eseményei majd ékesen megfelelnek erre a kérdésre. Addig pedig csak kérdezzük meg így képletesen:

Quo vadis Austriae?

— ász. —

Kormányelnök keresztek

Kormánykrizisről beszélnek, de nem találnak alkalmas kabinet-főnököt

(Bukarest.) A lapok nem szün-nek meg kormánykrizisről írni és foly-tonosan újabb kombinációkkal jönnek elő, anélkül, hogy az ország komo-lyabb közvéleménye már számba ven-né ezeket. Most arról írnak, hogy Ma-niu és Iunian között, másrészt Pope-vici és Medgearu, valamint Manoilescu között volnának ellentétek, amelyek szakadáshoz, vagy legalább is a kor-mány átalakításához fognak vezetni.

Ugyane források tudni vélik, hogy Bratianu György akciót indított egy koncentrációs kabinet alapjainak meg-teremtésére és

olyan személyt keres, akiben valamennyi párt bizalma össz-pontosítható volna.

Az illető részére minimális program-mot állítanak össze, amely átmeneti időre biztosítaná a nyugodt kormány-zást.

Az exminiszter elragadtatta magát

Miért ültetik vádlottak padjára Bratianut

(Bukarest.) Közöltük, hogy Boila Romulus szenátusi alelnök, a nyugdíj-pénztár elnöke rágalmozási pert indít Bratianu Vintilla ellen. A perre indító

okot a liberális párt manifesztumából napvilágot látott rész szolgáltat, amely-ben Bratianu Vintilla a kormány éles kritikája közben ilyen kifejezésekre ra-

CORSÓ FILMSZÍNHÁZ

Premier!

Indián szerelem

Az első végig színes, hangosfilm, fősz.:
Richard Dix, Gladys Bilmont
Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor

CARMEN MOZGÓ

2 szénz. 8 ó. előadás 19 felv.

I. Kálmán Imre

világhírű operettje filmen

A cirkusz hercegnő

(9 felv.) fősz.: **Hans Junkermann,**
Harry Liedtke, Verebes Ernő
Prologot énekel: **N. Leonard**

II. Becsület

10 felv. dráma, fősz.: Gösta Eckmann

URANIA

Szenzációs műsor!

A szerelem könnyei

mélyen megható cirkusz dráma, fősz.:
Hilton Sills
A nagokban elhunyt világhírű művész legutolsó alkotása. Ezenkívül: Hangos pótkép és Journal.

SELECT MOZGÓ

Szenzációs premier!

A fehér pokol

A „Hegy” a „Hó” és a természeti erők harca az Emberrel, főszerepekben:

Zeni Riefenstahl,
Ernst Peterson,
Gustav Diessel

Ezenkívül: Hangos pótkép és Journal

HIREK

Angol-orosz tárgyalások a háboru előtti adósságok rendezéséről. Londonból jelentik: Szokolnikow londoni szovjetkövet ma bemutatta Henderson külügyminiszternek az orosz-angol tartozások és követelések ügyében megállapodás kötése Londonba utazott orosz delegáció tagjait s ezzel a mai napon az érdemleges tárgyalások is megindultak az angol és orosz pénzügyi szakértők között a háboru előtti és háborus orosz adósságok és követelések végleges rendezése iránt.

INKÁBB A HALÁL, MINT A KEGYELEMKENYÉR. Szatmárról jelentik: Kovácsné Nagy Róza szatmári lakos a lakásán az istállóban felakasztotta magát. A halott nő zsebében levelet találtak, amelyben azt írja, hogy öregsége miatt munkaképtelen lett, férje vak és nem akar továbbra is kegyelemkenyeren élni. A rendőrség, minthogy bűnügy nem forog fenn, a temetési engedélyt megadta.

Szörakozik a görög exkirály. Londonból jelentik: Pally görög bankár a jövő hét szombatján bankettet ad a Londonban tartózkodó György görög exkirály tiszteletére. Az exkirály holnap este részt vesz annak a szabadkőműves-páholynek a szertartásán, amely egy hónappal ezelőtt tagjai közé felvette.

JULES BLONDIN FRANCIA KERESKEDELMİ MINISZTER RÉSZT-VEZ A BUKARESTI AGRÁR KONFERENCIÁN. Bukarestből jelentik: Az agrárállamok tudvalevően október 18-án tartják Bukarestben konferenciájukat. A kormány értesítése szerint részt vesz ezen a konferencián Litvania is, amely a varsói tanácskozáson nem volt jelen és így teljessé válik a közép- és kelet-európai agrárállamok blokka. A konferencián megjelenik Jules Blondin francia kereskedelmi miniszter is, aki október 18-án érkezik Bukarestbe.

Japánban kitünő rizstermés van. Londoni jelentés szerint Japánban kitünő rizstermés van. Koreában 28 millió mázsával több termett, mint az elmúlt évben.

RÖVID KOLOZSVÁRI HIREK:

Chendi Károly kolozsvári rendőrkapitányt vitézségi érdemmel kiüntették.

A repülőhidnál Kiss Illés gyári munkás öngyilkossági szándékából a vasuti sínekre feküdt és elaludt. A rendőrség vitte el az illuminált állapotban levő embert.

Az ideggyógyászatra tegnap Csucsáról beszállították Solomon János gazdálkodót, aki a háboruban szerzett fejlövése következtében megőrült.

Csillag Kálmán nevű nótorius betörőt a rendőrség lugosi megkezdésére letartóztatta.

Kacsó József Kajántó-uti kereskedő üzletét az éjjel ismeretlen tetesek feltörték és több mint 5000 lej értékű szövetet elvittek. A nyomozás megindult.

Egy mérnök súlyos balesete a Dermata-gyárban

Tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a Dermata bőrgyár udvarán. Turós Ernő mérnök a reggeli órákban a szokásos inspekciós útját végezte a gyár udvarán. A gépház pincéje előtt is megállt, hogy az ottan dolgozó munkásoknak megfelelő utasításokat adjon. Mikor ezt elvégezte és tovább akart menni, a bejárat lépcsőjénél elcsuszott,

bezuhan a mély pincébe és összetörte magát.

A segítségére siető munkások az eszméletlen állapotban levő mérnököt bevitték az orvosi szobába, ahol az inspekciós orvos bekötözte súlyos fejsébet. A vizsgálat a felelősség kérdésében megindult.

Hadjárat a kormány ellen

Az egész országra kiterjedő kormánybuktatási propagandát kezd a liberális párt

A liberális párt végrehajtó bizottsága ma délelőtt folytatta tanácskozásait és elfogadta a szövegező bizottság által készített manifesztumot. Azután megállapították a párt ugynevezett kormánybuktató akcióinak etappejait.

Október 12-én Craiovában, 19-én Kisevben, 26-án Csernovitzban fognak népgyűléseket tartani, azután pedig Kolozsvárt, Nagyszebenben, Aradon és Nagyváradon.

A regát nem tűri tovább az erdélyiek uralmát

(Bukarest.) Jorga lapja tegnapi számában éleshangu támadás jelent meg a kormány ellen a következő címmel: „A regát nem tűrheti tovább az

erdélyiek uralmát”. A cikk feltűnő hangja politikai körökben különböző kommentárokat adott alapot és Jorga akciója mögött politikai bosszút látnak.

Külföldi propaganda

Bolsevizálással vádolják a kormányt

(Bukarest.) Közöltük, hogy Popovici Mihály pénzügyminiszter energikus cáfolatot adott ki az utóbbi időben a külföldi lapokban is, napvilágot látott különböző fantasztikus hírekre vonatkozólag. Ezek a hírek nyilván pártpolitikai céllal olyan pénzügyi terveket tulajdonítottak a kormánynak, amelyekről az teljesen távol áll. Így azt híresztelték külföldön is, hogy a kormány állami értékpapírokat

fog kibocsátani és ezekkel fizeti ki a mezőgazdasági kölcsönök hitelezőit. A külföldön ez igen rossz hatást keltett és mint felülről jövő bolsevizmust pertraktáltak.

A kormány külföldön járt megbízottai beszámoltak e hírek rossz hatásáról és így született meg Popovici cáfoló kommunikéje, amelyet természetesen külföldön is mindenütt elterjesztettek.

Friedmann szerencsése óriási!

A jelentékenyen megjavított játéktervű osztrák osztálysorsjáték a legjobb a világon

Különösen felemelték a középnyeremények számát.

A SORSJEGYEK FELE NYER

Egy sorsjeggyel nyerhet

S. 800.000 = 20.000.000 Lei

84.000 Sorsjegy

42.000 Nyeremény

Össznyeremények

S. 13.406.400 = Lei 335.160.000

Az elmúlt sorsjátékon sok első főnyereményt fizettem ki szerencsés vevőimnek

Az I. osztály húzása 1930 November 18-20

Sorsjegyárak:

$\frac{1}{4}$

$\frac{1}{2}$

$\frac{1}{1}$

Lei 300

Lei 600

Lei 1200

Minden rendelést azonnal végrehajtunk és mellékeljük a hivatalos játéktervet.

Huzás után felszólítás nélkül azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

Fizetés a sorsjegy vétele után.

RENDELJEN MEG MA!

Ludvig Friedmann Wien, I.

Salzgries 2/G.

Prima füzifa

kis és nagy mennyiségben legolcsóbban a

Szigeti-fatelepen

szerezhető be Cluj, C. Victoriei 185 szám

Telefonszám 592

MEGKEZDÖDÖTT A VADÁSZATI SZEZÓN. A nyulak vadászati tilalma tegnap járt le és a hajnali órákban a vadászok százai vonultak irtó háborúra a nyulak ellen és késő esti órákban gazdag zsákmánnyal tértek vissza. Hír szerint a nyulállomány rendkívüli módon elszaporodott.

A Zeppelin 25 utassal Svájcba indult. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin tegnap reggel hat órakor 25 utassal svájci utra indult. A léghajó délután két órakor visszaérkezett.

FRIEDMANN SZERENCSEJE ÓRIÁSI! Az osztrák osztálysorsjáték szeptember 23-iki húzásán a 100.000 S. első főnyeremény a Ludvig Friedmann, Wien, I., Salzgries 12. cég által eladott 43.089-es számú sorsjegyre esett és a 2. osztály 60.000 S. főnyereményt csodálatosképpen szintén a fenti cégnél vásárolt sorsjegy nyerte. A most következő sorsjáték I. osztályára sorsjegyek máris kaphatók.

Semmi sem sürgös a népszövetségnek. Genfből jelentik: A népszövetségi főtítkárság átszervezésének ügye albizottság elé kerül, amely a májusi tanácsülésre véleményes jelentést készít a kérdésről. Ugyancsak elhalasztották a döntést ebben az ülésszakban a népszövetségi alapokmány és a Kellog-egyezmény összhangba hozatala ügyében. Az e tárgyban készitendő javaslatot el fogják küldeni a kormányokhoz s a probléma a jövő évi közgyűlés elé kerül döntés végett.

A KORUNK OKTÓBERI SZÁMA. A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk változatos és gazdag októberi számából a következő terjedelmesebb tanulmányokat emeljük ki: Dr. Kahána Ernő: A modern lélektan és a szocializmus, Szalatnai Rezső: A mai Budapest, Silbermann Jenő: A logika és matematika viszonya, Moholyi Nagy László: Az új film problémái, Balázs Béla: Férfias-e vagy háborus vak? Schöndstein Sándor: Emberfölség és születés szabályozás. Stb., stb. Szépirodalmi részében Fekete Tivadar, Szacsny Gusztáv, Zalai Mária és mások írásait veszi az olvasó. A Kulturkrónika és Szemle rovatokban pedig husz kisebb cikk foglal helyet napjaink kulturális tüneteiről, mozgalmairól és könyveiről. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, félévre 460, negyedévre 250 lei. Mutatványszámot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala, Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 10.

EDISON

Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

2 szenz. 3 órás előadás 18 felvonás.

I. Moszkvai kémnő

10 felv. dráma főszerepekben:

Llane Haid, Eszterházy Agnes

II. Malec

miní fengerész

Fősz.: Buster Keaton (Malec)

MAGYAR SZÍNHÁZ

Mozielőadás d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor. -- Helyárak: 30, 20 és 10 Lei.

A fátýol táncosnő

8 felvonásos attrakciós ujdonság.

Főszerepekben: Evelyn Holt és Jean Briand.

Ezenkívül: Burleszk 2 felv.

Az előadás keretében fellép a Wladimiroff 15 tagból álló doni kozák kórus.

Ének, balalajka és tánc.

OPERA ÉS N. SZÍNHÁZ

Péntek 1930 október 3-án

Sevillai borbély

Opera 3 felvonásban

Kezdeté félkilenc órákor.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogyan van az, hogy Kolozsbár város költségvetésének összeállításánál oly bőkezűen bántak az illetékesek a különféle szubvenciókkal és a végén az fog kiderülni, hogy a szubvenciókra nincs fedezet...

— Ugy csinálták a tanácsos urak, mint az a gazdag zsidó, aki haldoklott és az elhivatott közjegyzőnek tollba mondta a végrendeletét. A végrendekezés ideje alatt a hitközség emberei is jelen voltak és aggódva lesték, mikor kerül a hitközségre a sor. Mikor a haldokló már minden ingó és ingatlan vagyona felett rendelkezett, ezt diktálta: „A múlt héten elveszett egy Riska nevű tehenem. Ha a tehen megkerül, akkor legyen a Dávid fiamé, ha ellenben nem kerül meg, akkor a hitközségre hagyományozom.”

— Szóval, ha a budgetből telik, akkor fedezik belőle a rendes kiadásokat, de mivel erre is alig fog telni, a szubvenciókra úgy sem kerülhet a sor?

— Ebben maradunk.

ERZSÉBET FURDÓBEN pénteken egész nap gőz férfiakra, kádfürdő reggel 5-től este 9-ig.

A vese, hólyag, epe és gyomorbántalmak egyetlen és biztos gyógyszere a híres paptamási

„LITHYNIA”-gyógyviz
Üdit! Gyógyít!

Kapható mindenütt!

Főlerakat Clujon: **GOLDMANN IZSÁK**, Piața Mihai Viteazul No. 15

Új kedvezmény Vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek
megelégedésére nyújtott

20 %

kedvezményt szobaárainkból

10 %

kedvezményt olcsó ételmi árainkból (menüet kivéve) műunkban van a „MAI VILÁG” kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYARKIR. OPERAHÁZ
NEMZETI SZÍNHÁZ
KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni

**Park-szálloda
BUDAPEST**

szemben a Keleti pályaudvar
érkezési oldalával Nincs kocsiköltsége

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. — Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 20 lej. — **Állást keresők feláron hirdethetnek.** — Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Levelezés

„ARGUS”

fordítási és másolási iroda. Precíz és gyors kiszolgálás. Cluj, Str. Regina Maria 27.

KÖZÉPKORU uriaszony ismerettségét keresi aglegény. Csakis anyagiakra nem reflektáló nemeslelkű, érző szívű urhölgyek irjanak „Bizalmas, nemes barát” jeligére a Mai Világ kiadó-jába.

Állást keres

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember, ki eddig ipari pályán működött, bármilyen munkát vállal. Leveleket „28 éves” jeligére e lap kiadójába kérek.

INTELLIGENS fiatal urileány, aki perfekt gépiró és minden irodai teendőben jártas, állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jeligére e lap kiadójába kérek.

Vegyes

URI HÁZAT VIHET szerény jövedelemből. Hogy miként? Arra megtanít a remekül illusztrált Athenaeum Füzetek 13. száma. „Terítés-találás” a címe, 34 lei az ára. Kapható 1epage könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár. Küldje be az árát bélyegekből és 1epage franko küldi.

Gyermekruhák és férfiöltönyök
a legjutányosabban

Simon

gyermekruha speciálistánál készülnek
Kornis-utca 8 szám. A barátok templomával szemben.

Hirdessen a „Mai Világ”-ban!

Női divat

Szabó **Lenő** divatkülönlegességek nagy-
áruháza, Calea Reg. Ferdinand (v. Wesselényi-u.) 5. Telefon 579.

Góly **-Áruház** női divat különle-
gességek nagyáruhá-
za. Cal. Reg. Ferd. 11. (v. Wesselényi-u.)
Telefon: 9-57

Férfi divat

Neumann **M** utóda Boschán Géza.
Kész férfiruhák áru-
háza. Uri szabóság. Piața Unirii (Főtér) 14

Katz és fi. Kész férfias gyermekruha-
raktár Mérték utáni sza-
bóság. Piața Unirii (Főtér) 10. Telef.: 8-35

A kémia legújabb vívmánya
szerint fest, tisztít
Czink, Cluj

KIADÓ október 15-re 2 vagy 1 szo-
ba és konyha, esetleg butorozva, volt
Sándor László-u. 1. sz.

JÓ MAGAVISELETŰ LEÁNY, aki
már gyakorlott a szobalányi teendők-
ben azonnal jelentkezzen Hunyadi-tér
3., I. emelet. (P. Stefan cel mare).

A T A C A M U L esüstáru gyár
átköltözött

Str. G. Neculcea Nr. 6 szám alá (volt
Kornis utca. Renner-palota mellett.)

KÜLVÁROSI HÁZ, amely évi 12 szá-
zalékos jövedelmez és négy lakást tar-
talmaz 300 ezer lejért eladó. Cím a ki-
adóban.

FIGYELEM! Zálogházi árverés októ-
ber hó 6-án Calea Victoria 16—25. szá-
mok alatt az árverés napján ujtani
nem lehet. Igazgatóság.

Marosvásárhelyi flekken és
vargabéles. Jó bor. Pontos
kiszolgálás. Szolid árak a

Boxa-étteremben,

Cal. Reg. Ferdinand (volt
Ferenc József-ut) 70. szám

TOPOLYAKÖRIS, betétes hálószo-
ba butorok legolcsóbban Muzsainál kap-
hatók, Str. Átjáró-u. 8.

BIZTOS POLOSKAHALÁL 25 lej
üvegje. Kapható Demeter C. gyógy-
szertárában, Cluj, C. Motilor 2.

BORBÉLYÜZLET belvárosban bevo-
nulás miatt eladó. Cím a kiadóban.

Új kelmefestő- vegytisztító intézet

Szilágyi Sándor (A Nagy- és
Szilágyi-féle kelmefestőgyár volt fő-
nöke) az Árpád-ut 20 szám alatt új
kelmefestő és vegytisztító intézetet
nyitott. Vállal kelmefestést,
vegytisztítást olcsón, gyor-
san, jól és pontosan

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári
lerakata, ahol legolcsóbban
szerezhet be harisnyát, keztyűt és kötött
árut. Főtér 13.

Edény-üveg

Moskovits és Társa konyhafel-
szerelési
cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpacca
evőezközők. Calea Regele Ferdinand. Fő-
postával szemben.

Könyv-papir

Keszey Albert Könyv- és papir-
kereskedése, anti-
quariuma és nyomdai munkák felvételi
helye, Piața Unirii (Főtér) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papir,
iskolakönyvek, írásszerek, rajz-
műszer, füzetek stb. áruház. Kérjen jegy-
zékét.

Asszonyok réme

Irta Otto Wurm

(193)

Bizony. Any volt az egyedüli, aki ezt
a férfiut befolyásolni tudta, de soha-
sem használta ki erejét. Mindazt, amit
nyert tőle, forró, benső szerelmmel vi-
szonozta vissza.

Már négy napja időzött Karl Ella
birtokain; most már utra készült, de
megigérte, hogy mielőbb vissza fog
térni.

A szerelmes pár a lugasban érzékeny
bucsut vett egymástól.

Még egy kísérletet tett Karl titokza-
tosságának földerítése céljából, de a
leány szilárdul megmaradt előbbi állí-
tása mellett. — Végre bucsuzniok kel-
lett.

— Most ismét szomorú és elhagyot-
lesz itt az élet — mondá a leány köny-
nyein át mosolyogva — Karl, szerel-
mem, jöjj mielőbb vissza s maradj az-
után örökre nálam.

Halk sóhajtás szakadt föl az ifju
kebléből.

— Megvalljon mindent kedvesének?
— Nem, nem, az lehetetlen. Any min-
dig irtózott a leánygyilkostól. Bizonyá-
ra megvetné őt vallomása után.

Mialatt átölelve tartotta Anyt, ez is
gondolatokba merülve tekintett a tá-
volba.

Gondolatai nem a jövőben kalandoz-
tak. Nem, Any az utóbbi napok saját-
ságos eseményeire gondolt.

Mintha még egyszer látta volna a két
ifju szép leányt, akik ismét a folyam-
hoz mentek és oly titokzatos módon el-
tűntek.

Ekkor sem látott Any a folyón sem-
miféle csolnakot, noha messzire belát-
hatta a vizet.

Megemlíté mindezt anyja Karl előtt
és ez utóbbi ilyenkor sohasem tudta
eléggé leplezni zavarát.

De a rejtélyeknek még nem volt
vége.

Tegnap még kedvenc lugasában ülte
egy rémlett Anynak, mintha ama mat-
rózt látta volna a bokrok közt eltűnni,
aki kedvesének podgyását hozta el.

De a legcsodásabb, amit látott, akkor
történt, midőn Karl nagynénjével csa-
ládügyekről beszélgetett és Any addig
a folyamparton sétált.

Pár rövid pillanatra úgy tűnt föl a
szép hajadonnak, mintha egy idomta-
lan nagy testet venne észre, mely ne-
hézkes mozdulatok után csakhamar a
mélységbe tűnt el.

Any azt hitte, hogy valami cethal,
pedig az lehetetlen, hogy ez a tenger-
ből — ha még oly mély is a folyam —
ennyire behatoljon a szárazföld bel-
sejébe.

Beszélggett erről Karllal is, de ez ki-
kacagta őt és csókokkal borította el,
miközben tréfálkozva mondotta, hogy
az ő kedvese nappal is kísértetet lát.

— Drága Anym, eljött az én indu-
lásomnak is az ideje, a kocsit már be-
van fogva és nem akarnám a vonatot
sem elkészni.

— Én elkísérnélek a szomszéd falu-
ba édes Karl, — könyörgött Any.

— Nem, kedves gyermekem. Éppen
az hiányzik neked, hogy a déli nap
hevében nyitott kocsiban utazzál. De
ha legközelebb eljövök, akkor piros-
pozsgás legyen ám az Anym!

— Ah, Karl, ha visszatérsz, akkor
soha többé el nem bocsájtalak ma-
gamtól, még ha térdem állva kell is ri-
mánkodnom érte. Nem látod mennyire
sóvárgok utánad, mily szomorú az éle-
tem távolléted alatt?

Karl ismét nehéz küzdelmet vívott
önmagával.

— Később mindent elmondhatok ne-
ki... vagy nem — hisz hallgathatok
is, itt élhetek a magányban egyedül
kedvesemmel és érte!